

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Szczecin, dnia 1 września 2023 r.

Poz. 4600

ROZSTRZYGNIECIE NADZORCZE NR P-1.4131.297.2023.K WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO

z dnia 28 sierpnia 2023 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, poz. 572, poz. 1463)

stwierdzam nieważność

§ 1. ust. 5 uchwały Nr XXXVIII/330/2023 Rady Gminy Banie z dnia 1 sierpnia 2023 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Baniach.

Uzasadnienie

W dniu 1 sierpnia 2023 r. Rada Gminy Banie podjęła uchwałę Nr XXXVIII/330/2023 w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Baniach. Do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie wpłynęła ona w dniu 3 sierpnia 2023 r.

Materialnoprawną podstawę podjęcia ww. uchwały stanowi art. 9a ust. 15 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej¹⁾, zgodnie z którym Rada gminy określi, w drodze uchwały, tryb i sposób powoływania oraz odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego. Granice kompetencji w takim kształcie zostały nadane z dniem 22 czerwca 2023 r. na mocy ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i niektórych innych ustaw²⁾. Obowiązująca przed nowelizacją ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie przyznawała radzie gminy szerszy zakres upoważnienia, albowiem obejmowało ono kompetencję do określenia nie tylko trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego, ale również szczegółowych warunków jego funkcjonowania. W aktualnie obowiązującym stanie prawnym, ustawodawca samodzielnie uregulował szereg kwestii dotyczących zespołu interdyscyplinarnego, w tym właśnie warunki i zasady jego funkcjonowania.

Niewątpliwie więc znacznemu ograniczeniu uległo prawotwórcze uprawnienie rady gminy wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, co Rada Gminy Banie zobligowana była wziąć pod uwagę podejmując uchwałę w oparciu o art. 9a ust. 15 powołanej ustawy. Trzeba bowiem pamiętać, że uchwały podjęte na podstawie ww. przepisu ustawowego należą do kategorii aktów prawa miejscowego. Takie akty muszą zatem odpowiadać wszystkim wymogom, jakie prawo stawia w odniesieniu do zasad tworzenia i obowiązywania systemu źródeł prawa. W stosunku do aktów prawa miejscowego znaczenie istotne ma norma zawarta w art. 94 Konstytucji RP³⁾, który stanowi, że organy samorządu terytorialnego i organy administracji rządowej ustanawiają akty prawa miejscowego na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawach. Uwzględniając hierarchiczność źródeł prawa akty tego typu mają charakter zależny od źródeł prawa wyższego rzędu, czego konsekwencją jest stanowisko, że nie mogą normować materii uregulowanych aktami wyższego rzędu ani wykroczać poza granice delegacji ustawowej.

¹⁾ Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 z późn. zm.)

²⁾ Ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 535).

³⁾ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.).

Zdaniem organu nadzoru, powyższych wymogów nie spełnia uchwała Nr XXXVIII/330/2023, w zakresie jej § 1 ust. 5, w którym Rada wprowadziła zapis w brzmieniu: Pracami Zespołu kieruje jego Przewodniczący, który bezsprzecznie dotyczy funkcjonowania zespołu interdyscyplinarnego.

Po pierwsze, jak wspomniano powyżej, warunki funkcjonowania zespołu określa częściowo ustawodawca, wskazując w art. 7i pkt 1 ustawy, że Przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego w szczególności kieruje pracami zespołu interdyscyplinarnego. Ponadto, art. 9a ust. 6 i 6a przedmiotowego aktu stanowi: Przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego jest wybierany na pierwszym posiedzeniu zespołu spośród jego członków. Zespół interdyscyplinarny wybiera spośród swoich członków zastępcę przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego, który wykonuje obowiązki powierzone mu przez przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego i zastępuje go w czasie nieobecności. Do zastępcy przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego stosuje się przepisy o przewodniczącym. Z kolei, w myśl art. 9a ust. 6b tego aktu: Zespół interdyscyplinarny opracowuje i przyjmuje regulamin określający szczegółowe warunki funkcjonowania zespołu interdyscyplinarnego oraz tryb i sposób powoływania grup diagnostyczno-pomocowych.

W świetle powyższego, a jednocześnie przy uwzględnieniu treści art. 9a ust. 15 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, brak jest podstaw prawnych do przyjęcia, że to rada gminy jest organem umocowanym do regulowania jakichkolwiek kwestii związanych z funkcjonowaniem zespołu, w tym dotyczących kierowania jego pracami.

W tym stanie rzeczy, wobec przedstawionej w niniejszym rozstrzygnięciu argumentacji, stwierdzenie nieważności § 1 ust. 5 uchwały Nr XXXVIII/330/2023 Rady Gminy Banie z dnia 1 sierpnia 2023 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Baniach, jest konieczne i w pełni uzasadnione.

Rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Wojewody Zachodniopomorskiego w terminie 30 dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Zachodniopomorskiego

Mateusz Wagemann
II Wicewojewoda Zachodniopomorski